

Список літератури:

1. Что должен уметь HR-менеджер?- Режим доступа: https://synergy.ru/about/education_articles/speczialnosti/kem_yavlyayutsya_hr_menedzhery_i_chem_oni_zanimayutsya

УДК 351

Баландіна І. С.
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри туризму і готельного господарства,
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Процес переходу України на ринкову економіку супроводжувався глибокими політичними і соціально-економічними змінами у структурі підприємств різного типу та форми власності. Так, збільшується кількість приватних підприємств, які за рівнем виробництва та якістю надання послуг не поступаються державним. Вагомим складником сфери послуг є ресторанне господарство. Це сучасний бізнес, що швидко розвивається і набуває різних форм [1].

На сьогодні галузь ресторанної справи може бути поділена на наступні сегменти ринку:

- гастрономія – наприклад, заклади ресторанного господарства із певною кухнею, банкетні зали тощо,
- самообслуговування – ресторани та кафе швидкого харчування,
- корпоративне надання послуг з харчування – заклади громадського харчування на підприємствах, в установах, організаціях,
- соціальне харчування – харчування дітей у дошкільних, шкільних навчальних закладах, закладах санаторно-курортного лікування, оздоровницях тощо.

У рамках даних сегментів ринку державне регулювання галузі передбачає чіткий класифікатор видів закладів ресторанного господарства, який представлений у ДСТУ 4281:2004. «Заклади ресторанного господарства класифікація».

Відповідно до наведеної в у ДСТУ 4281:2004 класифікації можна побачити різноманіття видів закладів ресторанного господарства, проте, система класифікації запропонована ДСТУ є застарілою і не відображає сучасні тенденції розвитку ресторанного господарства. Для забезпечення належного рівня конкурентоспроможності вітчизняної галузі ресторанного господарства необхідно доповнити описану в ДСТУ класифікацію відповідно до специфіки надання послуг.

Визначимо функції, які може виконувати держава у процесі регулювання приватного сектору економіки [2, 3]:

- розробка ефективної нормативно-правової бази для забезпечення додаткових можливостей щодо розвитку певної галузі економіки,
- регулювання діяльності суб'єктів господарювання шляхом сприятливої для їх розвитку монетарної та фіскальної політики,
- соціальне орієнтування розвитку галузей народного господарства (соціальна корпоративна відповідальність),
- розробка проектів та пошук їх фінансування щодо забезпечення соціальних гарантій населення в умовах високої комерціалізації.

Дослідження, проведені Мельниченко О. А. дозволили конкретизувати перелік специфічних засобів державного регулювання розвитку ресторанного господарства [4]:

- адміністративні: контроль і нормування якості блюд меню та обслуговування клієнтів; примус у випадку порушення норм пожежної та санітарно-епідеміологічної безпеки; сертифікація послуг ресторанів;
- економічні: розмір податків і зборів; граничний розмір торгової націнки; порядок уцінки, дооцінки та списання; механізми економічного стимулювання;
- організаційні: розробка і реалізація державних, регіональних і місцевих стратегій та програм, спрямованих на розвиток ресторанного бізнесу; забезпечення контролю за податковою дисципліною, а також за станом пожежної та санітарно-епідеміологічної безпеки закладів ресторанного господарства; вирішення спорів щодо соціально-трудових відносин і бізнес-контрактів;
- нормативно-правові: правові акти та соціальні норми (етнічні, ідеологічні, культурні, моральні, політичні, релігійні й інші норми);
- соціально-психологічні: моральне стимулювання; встановлення норм взаємовідносин; заохочення до наставництва та формування династій; покращання умов для фізичної реабілітації й підвищення освітнього та культурного рівня персоналу; пропаганда в суспільстві пріоритетності якості сервісу; активізація почуття патріотизму й причетності.

Список літератури:

1. Архипов В. В. Організація ресторанного господарства : навч. посібник / В. В. Архипов. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 280 с.
2. Скавронська І. В. Пріоритетні напрямки розвитку ресторанної справи України в контексті світового досвіду / І. В. Скавронська // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – 2009. – № 2. – С. 232–245.
3. П'ятницька Г. Т. Формування стратегії розвитку підприємств ресторанного господарства : автореф. дис. д-ра екон. наук : 08.00.04 / Г. Т. П'ятницька. – Київ, 2008. – 44 с.
4. Мельниченко О. А. Особливості державного регулювання розвитку ресторанного господарства / О. А. Мельниченко // Електронне наукове фахове

видання Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Державне будівництво. – 2016. – № 1.

УДК 379.85(477.54/.62)

Давидова О. Ю.,
д-р екон. наук, професор,
професор кафедри готельного, ресторанного бізнесу та туризму;
Золотухіна І. В.,
канд. техн. наук, доцент,
доцент кафедри процесів та устаткування харчової і готельно-ресторанної індустрії ім. М. І. Беляєва,
Харківський державний університет харчування та торгівлі, м. Харків

СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНФРАСТРУКТУРИ СЛОБОЖАНСЬКОЇ ДЕСТИНАЦІЇ

На теперішній час дестинації в Україні тільки починають формуватися. Це пов'язано з трансформаційними процесами в економіці країни та її повільною інтеграцією до світового економічного простору. За туристсько-рекреаційною ознакою в межах України виділяється такі регіональні дестинації: Кримська, Азово-Чорноморська, Донецька, Карпатська, Подільська, Придніпровська, Слобожанська та Поліська, кожна з яких поділяється на різні типи локальних [1, с. 176].

Для Слобожанської дестинації, як і для всієї України, стратегічно важливо швидко подолати відставання у сфері сільського зеленого туризму, забезпечити демографічну стабільність та розв'язання нагальних соціально-економічних проблем у сільській місцевості, а також в прискореному темпі реалізувати наявний багатий туристичний потенціал шляхом проведення виваженої політики державного регулювання, зокрема і на регіональному рівні.

Сільський зелений туризм – необхідний як для відпочиваючих, так і для господарів – селян, сільських громад, регіонів і держави в цілому, сприяє розвитку багатьох пов'язаних з ним галузей економіки.

Темпи зростання сільського зеленого туризму оцінюються від 10...20% до 30% на рік, а його частка в доходах від міжнародного туризму сягає 10...15% [2, с. 122]. Ринок сільського туризму в нашій державі знаходиться на стадії становлення. Кількість господарств, що працюють на цьому ринку, зовсім незначна. На сьогоднішній день – це в основному райони, що мають для цього соціально-економічні передумови, – Українські Карпати, Слобожанщина, Полісся, Поділля [3].

Можливість використання природного, матеріального і культурного потенціалу певних регіонів та діяльності сільської родини, яка надає житло, забезпечує харчуванням і знайомить гостей з особливостями сільської місцевості та господарюванням на землі впливає на покращення умов і якості